

“IU sembla un mosaic de possibilismes”

Marga Sanz és la secretària general del Partit Comunista del País Valencià (PCPV), i l'any passat va rebre el 37% dels vots de la militància d'IU a les primàries que van enfrontar-la amb Gaspar Llamazares. Sanz vol que el partit remarque el seu perfil propi.

Esperàveu els resultats del 9M?
—Sabíem que el marc electoral era molt difícil i que la campanya es bipolaritzaria. En tot cas, el descens de vots d'Esquerra Unida prové de l'any 2000. La nostra candidatura a les primàries plantejava de reforçar el perfil propi del partit, destacar els trets diferenciadors de la nostra política, que havien quedat difuminats en l'actuació institucional de la passada legislatura. Pensàvem, doncs, que podia produir-se aquest descens en vots i representació. La pèrdua de 300.000 vots s'agreuja per una llei electoral injusta provinent de la transició i que, per salut democràtica, hauria de modificar-se. Cal un sistema més proporcional: cada persona, un vot.

—Parleu de difuminació del vostre missatge. Gaspar Llamazares ha estat massa pactista amb el PSOE?

—Hem tingut dos handicaps, en aquest sentit. D'un costat, hem estat una simple crossa parlamentària del PSOE, no hem condicionat cap agenda de govern. De l'altre, hem fet veure que tota la nostra força era possibilitar la majoria socialista, tot desdibuixant el nostre perfil. Aleshores passa que, quan hi ha el risc que retorne el PP, la gent vota el mal menor, aquella opció que s'anomena d'esquerres i que és l'única capaç de frenar l'accés de la dreta. No dic que no haviem d'haver pactat determinades lleis amb el PSOE, dic que no hauríem d'haver-ne aprovat algunes altres que no eren al nostre programa, com ara la LOE, la llei de defensa o el cànon digital, que el nostre programa explicitava que no

el revalidaríem i en canvi hi vam votar a favor...

—I el resultat d'ICV? També us l'esperàveu?

—A Catalunya s'ha pagat el cost del vot útil, capitalitzat pel PSC. Tant ICV i Esquerra Unida i Alternativa, com també ERC, han estat fagocitades pel PSC. Jo tenia esperances que la gestió duta a terme a Catalunya revalidaria la confiança en ICV i EUiA, però en aquest cas també hi ha hagut un seguit

d'actuacions que no es corresponen amb allò que s'espera d'una esquerra alternativa: la gestió d'Interior, amb Joan Saura al capdavant, ha estat molt i molt conflictiva, i igual ha passat amb la gestió del conflicte a la Seat, en què els sindicats han criticat l'actuació de la Generalitat per l'excessiva contemporització amb l'empresa.

—Us faria el pes un grup d'IU i ICV amb ERC i Na-Bai, al Congrés?

—Això caldrà que ho decideasca la direcció, que no es reuneix fins aquest dissabte [29 de març]. Si això implica que novament es difuminarà la nostra imatge al parlament, no ens interessa. Vull esperar que s'obri el debat a la direcció, perquè fins ara ningú no ens n'ha dit res. Només sabem allò que ha eixit als mitjans de comunicació.

—A les primàries, vos va dir que es podien recuperar els 21 escons del 1996. N'heu tret 2. És una utopia?

—Enguany se celebrarà l'assemblea federal, en què encetarem un període de reflexió en el qual donarem la paraula a la gent, debatrem a fons el nostre projecte i mirarem de resituar-lo. Esquerra Unida és la tercera força en vots en l'àmbit estatal i té una sòlida base local, amb una xarxa que s'estén per molts municipis. Tenim els peus ben arrelats a la terra, 900.000 vots no és cap ximpleria. A partir d'ací, hem de construir el futur. L'objectiu dels 21 diputats en aquests moments sí que és utòpic, però no ha de ser-ho si tenim en compte les nostres possibilitats: si fem una bona feina, si novament acudim a la gent i reforcem el nostre perfil propi d'esquerra alternativa i capaç d'enfrontar-se clarament al neoliberalisme, si deixem clar el nostre tarannà republicà, anticapitalista, feminista, solidari i pacifista, si deixem clar tot això recuperarem forces dins d'una societat que ha canviat però que encara manté, aguditzats, els problemes que ja tenia. Continua havent-hi pobresa i exclusió social, la crisi econòmica generarà conflictes a l'ocupació, a la qualitat del treball i en l'aspecte social. Davant tot això, IU ha de plantejar eixides des d'una òptica alternativa. Tenim un espai claríssim. Claríssim.

—**Al País Valencià, heu perdut el diputat al Congrés, sou fora dels cinc principals ajuntaments i acabeu de patir l'escissió d'Iniciativa. L'espai sembla empetitir-se...**

—Els resultats d'aquestes eleccions al País Valencià ens donen una força per a tractar de remuntar la situació. A l'assemblea d'EUPV reactivarem l'organització amb vista al 2011. Encara comptem amb ajuntaments i capacitat de mobilitzar la nostra gent. Efectivament, la baixada en aquests comicis no sols es deu als mals que han afectat IU, sinó també al moment intern que vivim, amb l'escissió que hem patit. Al remat, però, tenim la força que tenim, tenim els regidors que tenim, i tinc la confiança que arribarem al 5% [la tanca d'accés a les Corts valencianes]. L'organització està decidida a continuar i a lluitar pel 2011.

—**El Bloc té més pes municipal i va amb Iniciativa. No us fa por que us supere a les autonòmiques?**

—Les eleccions estatals han dit quina força tenen Bloc i Iniciativa.

—**Les autonòmiques són diferents.**

—Sí, però nosaltres farem servir la nostra història i els nostres militants per treballar dur. A nosaltres no ens fa por la resta de forces, nosaltres hem d'oferir una proposta clara a la societat.

—**Esquerra Unida troba limitat el creixement per culpa de temes com la república o els pactes al País Basc?**

—El tema republicà està acceptat per la societat. No enganyem ningú, aquest és el nostre marc de treball, però dins d'aquest marc ens preocupa la desocupació, els serveis socials, la inseguretat laboral, la sostenibilitat... Quan Julio Anguita n'era el coordinador general, vam tenir els millors resultats, i no s'estava de parlar de la república.

—**Però al carrer avui ningú no debat si monarquia o república.**

—No és un tema que siga a l'agenda política, no ven. En canvi, les manifestacions feministes, ambientals o per la pau, van plenes de banderes republicanes. La societat més conscienciada, l'avantguarda, és favorable a la república.

Pel que fa al País Basc, sí que ens cal un discurs més homogeni, més consensuat. Un dels defectes d'IU és que les federacions tenen tanta capacitat de decisió sobre els pactes que al final semblen un mosaic de possibilismes. El tripartit de Catalunya no té res a veure amb el del País Basc: el PNB és un partit dretà. A més, hi ha pactes insostenibles a determinats ajuntaments bascos, com queda clar ara, amb el retorn de la violència. Són contradiccions que hem de revisar.

—**Optareu a la vacant que ha deixat Llamazares?**

—La prioritat és reactivar el projecte i que la persona que el lidere compte amb el consens total de la formació. Avançar cap nom seria posar en perill aquesta renovació i aquest debat.

—**No prendreu l'eixida a la cursa successòria, doncs?**

—La meua inclinació, ara com ara, és treballar al País Valencià.

Victor Maceda

Per què EUPV ha perdut el 75% dels vots als últims dotze anys?

—Des que al 2003 Glòria Marcos va accedir a la direcció, ha anorreat les diferències i ha trencat llaços amb alguns altres partits, no ha captat nous suports. Les eleccions europees del 2004 van significar un avís, en aquest sentit: per primera vegada el resultat d'EUPV era inferior a la mitjana estatal d'IU. En canvi, la direcció d'EUPV va continuar imposant les seues decisions i perseguint el grup parlamentari a les Corts i la diputada a Madrid [Isaura Navarro], amb un important grau de sectarisme. Tothom ha vist com li va anar a EUPV en solitari a València o Alacant, però la direcció no n'ha extret conclusions. La imposició i el sectarisme sempre acaben passant factura.

—**Si mirem les dades estatals, però, la visió oberturista de Llamazares tampoc no ha rebut cap premi.**

—Val a dir que el sistema electoral espanyol és bipartidista de mena, amb alguna anècdota nacionalista, i cada vegada serà més difícil de reformar-lo. Ni als grans ni a les anècdotes, no els interessa. Tan sols a IU, i potser als verds. A més, hi ha hagut transvasament de vot de l'esquerra a l'esquerra menys esquerra, i de l'esquerra menys esquerra a la dreta. Els discursos simples relacionats amb els valors, que es repeteixen constantment i que són homogènics en la globalització, pertanyen a la dreta. El PSOE ja s'ha resituat, i els quatre anys vinents mirarà de resituar-se encara més, per bé que no crec que aquesta tendència siga per sempre més. Pense que els missatges globals algun dia tornaran a ser de l'esquerra.

—**Els contraris a Llamazares l'acusen de flirtar massa amb el PSOE.**

—Si no haguera estat tan pactista, potser hauria tret pitjors resultats encara. Es com ERC: si no haguera estat tan pactista, hauria mantingut els seus vots? En dubte. Si s'haguera votat gestió, IU i ERC potser s'haurien salvat, però ara com ara quallen els missatges senzills.

—**I el resultat del pacte Bloc-Iniciativa, que us sembla?**

—Molt dolent. Hi havia motius? Malauradament, sí. Ens afecta el disseny bipartidista, la polarització cap als missatges senzills... Si el nostre elector potencial era el d'EUPV i aquell descontent amb el PSOE, potser aquest no era el